

JAN DRDA: NĚMÁ BARIKÁDA

PANCÉŘOVÁ PĚST

Povídka se odehrává za Pražského povstání v květnu 1945. Sedmnáctiletý chlapec Pepík se i přes zákaz otce vydává do města na pomoc povstání a podaří se mu ukořistit pancéřovou pěst.

... V sobotu, v neděli, v pondělí. Vylamují si zuby na barikádách z dláždění. Pepík Hošek pořád vleče svou pancéřovou pěst. Nikomu ji nedá. A pak...

Tři pancéřové pěsti za barikádou. První má tank na čtyřicet metrů. Muž zavře oči, stiskne kohoutek. Rána nevyšla. Zahodí ten zbytečný, nepotřebný krám, děs mu skočí do očí, utíká od barikády jako šílenec, nevnímaje kulometný oheň, jenž mu sviští nad hlavou.

Pak střílí druhý. Na tříset. Opěn o zed domu. Když rána vyšla, najdou ho roztrhaného na kousky. Raketový plamen chce mít volno. A tank je na dvacet metrů.

Pepík se třese hrůzou. Je mu teprve sedmnáct. Přerazím ti nohy, jestli se hneš z domova, řekl táta. Kdyby tu byl teď, křikl by: „Přerazím ti nohy, jestli nevystřelíš.“ A Pepík ví: i tak, bez tát, bez rozkazu bych nezdrlil. U Berlína se bijou sedmnáctiletí krasnoarmějci. A vúbec, sedmnáct let, to už je člověk chlap. Míří. Míří. A drkotá zuby. Smradi, smradi, smradi německý! Jazyk to říká sám. Ale Pepík to cítí celým tělem.

Tank na patnáct metrů.

Kulomet bije do čela barikády, žulové odštěpky lítají na všecky strany. Pepík je skrčen dole, u štěrbiny, určené zrovna pro jeho pancéřovou pěst. Jsou tu ještě střelci? Je tu ještě někdo? Cítí se strašně sám. Strašně odpověden za tuhle chvíli. Stiskne. V tu vteřinu ho opouštějí všecky smysly. Hluchý je, slepý, bez citu, hmatu a čichu.

Teprve když k němu vyběhnou z domu, když ho objímají a líbají, procitá. Stojí? Leží? Což není roznesen na tisíc kousků? Ach ne, sedí na bobku jako prvnáček, když cvrnká na jaře fazole. Násadu má pořád pevně pod ramenem. Zvednou ho k sobě, postaví Pepíka na nohy, někdo ho nadšeně praští do ramene:

„Koukej, smrkáčil Koukej!“

Ted teprve uvidí železnou bestii. Má železné břicho, stoupá z ní dým, lehký benzínový plamen olizuje pláty. Příliv nadšení rozmrazuje Pepíka Hoška, všecek roztává pod přátelskýma rukama chlapů. Samou láskou by ho v tu ránu umačkali.

Pepík odhadí prázdnou násadu. Ještě jednou se koukne na podbitou nestvůru. Pak si odplivne, vykulí modré telecí oči, a docela se zalykaje štěstím, škytne:

„Krucifix ... to byla ale ... šlupka!“

1. Spoj části vět z levého a pravého sloupce tak, aby vznikly smysluplné věty.

Očísluj věty ve správném pořadí podle děje povídky.

Bál se, ale věděl...

...zabránit tanku projet dál.

Pepík střílel jako třetí, protože...

...vystřelil.

Když se trochu vzpamatoval, zjistil...

...že situaci může zachránit jen on.

Pepík chtěl pancéřovou pěstí bránit barikádu a...

...že se mu tank podařilo zasáhnout.

Nakonec si dodal odvahy a...

...předchozí pokusy selhaly.

2. Označ, zda je tvrzení správné, nebo chybné pomocí ANO / NE.

ANO NE

Větou „Přerazím ti nohy, jestli nevystřelíš!“ se míní, že tatínek by souhlasil s Pepíkovým počináním.

Pepík tank trefil na vzdálenost 30 metrů.

Tatínek by s Pepíkovým počináním z počátku nesouhlasil, protože mu zakázal jít ven.

V 17 letech už je člověk téměř dospělý a měl by umět přjmout zodpovědnost za své chování a svá rozhodnutí.

Větou „Smradi, smradi, smradi německý!“ Pepík vyjadřuje svou nenávist a zároveň si dodává odvahu.

3. Představ si, že jsi Pepík a vrátil ses domů. Jak budeš vyprávět svým rodičům, co jsi zažil?